

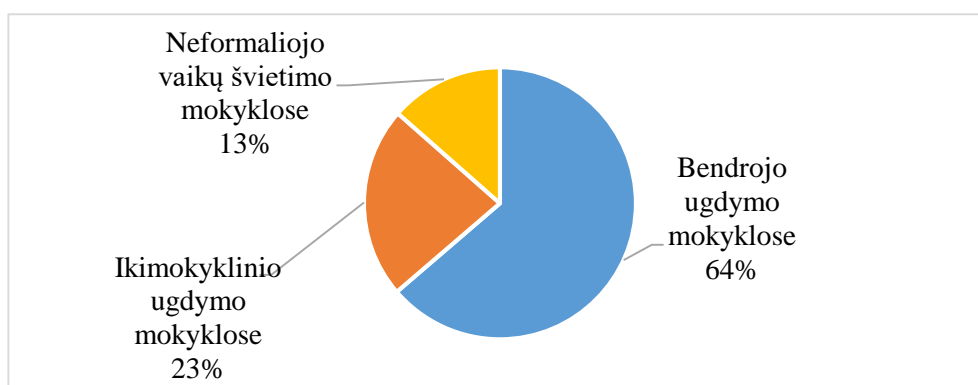
Kaišiadorių rajono savivaldybė

Kaišiadorių r. savivaldybės pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą vykdo Kaišiadorių švietimo ir sporto centras (toliau – Centras)¹.

2021–2022 m. m. Kaišiadorių r. savivaldybėje dirbo 516 pedagoginių darbuotojų, iš jų 336 (64 proc.) dirbo bendrojo ugdymo, 113 (23 proc.) – ikimokyklinio ugdymo, 67 (13 proc.) – neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.). Palyginti su 2020–2021 m. m., matyti, kad pedagoginių darbuotojų situacija rajone mažai keitėsi: ikimokyklinio ugdymo įstaigose ir neformaliojo vaikų švietimo mokyklose jų skaičius išliko panašus; pedagoginių darbuotojų šiek tiek sumažėjo tik bendrojo ugdymo mokyklose.

1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)

2022 m. Centras vykdė 11 ilgalaikių (ne mažiau kaip 40 val. trukmės) ir 5 trumpalaikes (mažiau kaip 40 val. trukmės) pedagogų kvalifikacijos tobulinimo (toliau – PKT) programas pagal valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų 2020–2022 metų kvalifikacijos tobulinimo prioritetus, atliepančius švietimo kaitos situaciją ir šiandieninį mokymo(si) kontekstą. Jose dalyvavo 696 pedagoginiai darbuotojai (žr. 1 lentelę). Praėjusiais metais vyravęs prioritetas *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį* išliko aktualus ir 2022 m.

1 lentelė. Daugiausia programų vyko pagal prioritetą *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį*

Vykdytų programų ir dalyvių pasiskirstymas pagal prioritetus

Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų programų skaičius	Vykdytų programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	8	449
Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	3	24
Į mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	3	382
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	2	43
Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	7	167

¹ Prieiga internete <http://www.kaisiadorysspc.lt/>

Mokinio skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	2	61
Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	5	106
Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	1	80
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	–	–
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	–	–
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	1	80
Iš viso:	16	696

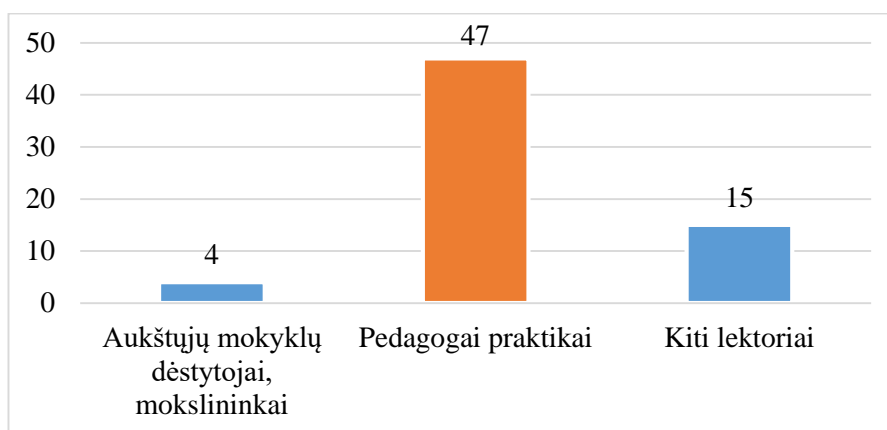
Taip pat buvo PKT programos, neatliepančios valstybinių prioritetų, tačiau tenkinančios ugdymo įstaigų pedagogų poreikius, atitinkančios rajono 2021-2022 m. m. ir 2022-2023 m. m. švietimo prioritetines veiklos sritis:

1. *Įsivertinimas, ugdantis vaiko atsakomybę ir savarankiškumą* – 1 ilgalaikė PKT programa;
2. *Socialinio emocinio ugdymo stiprinimas / tobulinimas* mokyklose – 6 ilgalaikės PKT programos;
3. *Nuotolinio mokymo stiprinimas* – 2 ilgalaikės PKT programos;
4. *Ugdymo turinio atnaujinimas / Pasirengimas ugdymo turinio atnaujinimui* – 2 ilgalaikės PKT programos;
5. *Įtraukiojo ugdymo diegimas bendrojo ugdymo mokyklose* – 5 ilgalaikės PKT programos.

Dalyvaudami įgyvendinant programas ir plėtodami savo profesines kompetencijas, pedagogai turėjo galimybę dirbti su pedagogais praktikais, aukštųjų mokyklų dėstytojais, mokslininkais ir kitais lektorais (psichologais, sveikatos specialistais ir kt.) (žr. 2 pav.).

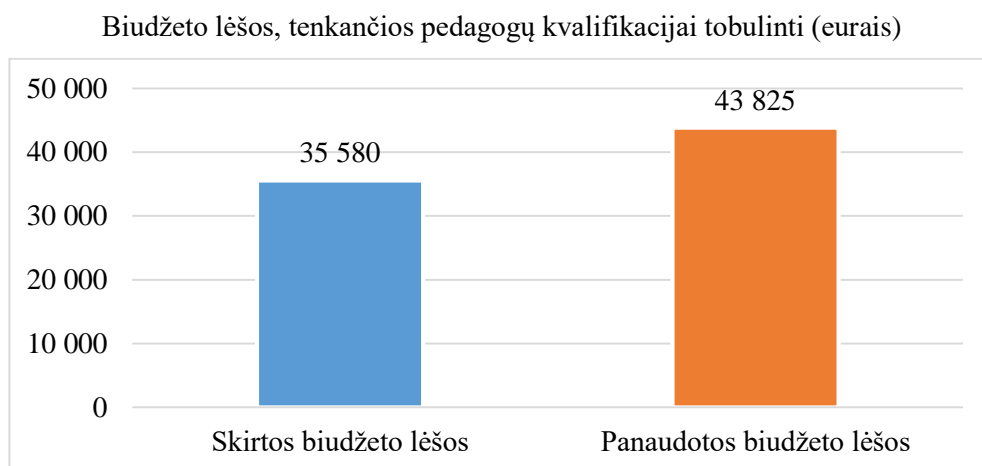
2 pav. Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas dažniausiai įgyvendino pedagogai praktikai

Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas įgyvendinę (vykdę) lektorai

Pedagoginių darbuotojų kvalifikacijai tobulinti savivaldybėje 2022 m. lėšų skirta panašiai kaip ir 2021 m., tik 2022 m. jų panaudota daugiau (viršyta), nei skirta. 2021 m. buvo panaudota 44 proc. skirtų lėšų.

2 pav. Iš biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota daugiau, nei skirta – 123 proc.

Kvalifikacijos tobulinimo galimybių užtikrinimas savivaldybėje
(interneto svetainės puslapių apžvalgos duomenimis)

Mėnesio kvalifikacijos tobulinimo renginių planai viešinami visiems mokytojams, informacija apie mokymus siunčiama mokykloms, skelbiama socialiniuose tinkluose. PKT mokymus stengiamasi vykdyti po pietų, kai pamokos būna pasibaigusios. Sudaromos sąlygos pedagoginiams darbuotojams mokytis nuotoliniu būdu.

Interneto svetainėje *atsispindi* ir kitos Centro kasdienės veiklos, kuruojamos sritys, susijusios su rajono pedagoginių darbuotojų profesiniu tobulėjimu. 2023 m. vasario–gegužės mėn. stebėtos Centro interneto svetainės duomenimis:

- Skelbiami kiekvieno mėnesio veiklos planai, kuriuose nurodomos konkrečios 2023–2025 metų šalies švietimo prioritetinės veiklos sritys, patvirtintos ŠMSM ministro, o šalia nurodomos vykdomos ilgalaikės programos (jų moduliai, modulio val. skaičius). Prie renginių nurodoma jų data, laikas, vieta, lektoriai, atsakingas asmuo. Planuose, be PKT renginių, skelbiami ir kiti specializuoti renginiai, priemonės.

- *Kvalifikacijos tobulinimo* puslapyje atskirai skelbiamos šalies švietimo prioritetinės veiklos sritys ir savivaldybės švietimo prioritetinės veiklos sritys. Kvalifikacijos tobulinimo programos gali būti ilgalaikės (nuo 40 val.) ir trumpalaikės (iki 40 val.).

- Svetainėje kaupiamas *Edukacinės patirties bankas*, apimantis įvairių sričių gerosios patirties naujoves, skelbiamas pagal ugdymo(si) koncentrus, įsivertinimo, nuotolinio mokymosi, atnaujinto ugdymo turinio diegimo, įtraukiojo ugdymo ir kitomis aktualiomis temomis.. Iš jo mokytojai gali atsisiųsti kolegų veiklų ar taikytų metodų aprašymus.

- Atskiras puslapis skiriamas ugdymo turinio atnaujinimo (UTA) klausimams. Sudaryta savivaldybės ugdymo turinio atnaujinimo komanda, kurios tikslas – sistemingai teikti informaciją apie UTA vyksmą, atlikti vietos išteklių bei galimybių analizę ir pasirengti dirbti pagal atnaujintas bendrąsias programas, parengti savivaldybės veiksmų ir priemonių planą, telkti ir įgalinti savivaldybės mokytojus. Skelbiami dalykų ilgalaikių planų projektai, parengti ir aptarti Kaišiadorių rajono savivaldybės pedagogų forume „Kaip sekasi pasiruošti / diegti UTA?“ Mokytojai gali juos atsisiųsti.

- Teikiama konsultavimo paslauga, bet puslapis *Konsultavimas* (informacija apie konsultacijas) ruošiamas.

- Centro svetainėje dėmesio skiriama ir įtraukiamam ugdymui: paskelbtas *Įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo Kaišiadorių rajono savivaldybėje 2022–2024 metų veiksmų planas*.

- Centras su rajono pedagogais vykdo / dalyvauja įvairiuose šalies, regioniniuose projektuose („Tūkstantmečio mokyklos“ ir kt.).

Apibendrinant galima teigti, kad remiantis Centro veiklos duomenimis, atsispindinčiais interneto svetainės puslapiuose, matyti, kad rajone siekiama užtikrinti pedagoginių darbuotojų bendrųjų ir profesinių kompetencijų ugdymą: prieinami skirtingi bendravimo būdai (gera komunikacija), informuotumas, aprėptis, įgyvendinimo rekomendacijos, konsultacijos, skatinama mokytojų dalijimosi patirtimi iniciatyva ir pan.

PKT poveikis ugdymo kokybei

Centras savivaldybės lygmeniu analizavo PKT procesą: rinko grįžtamojo ryšio informaciją iš renginių klausytojų, pateikdamas jiems *renginių vertinimo anketas* elektroninėje renginių registracijos sistemoje *Semiplius* ir apibendrinamas jų rezultatus. Apibendrintų anketų duomenimis, 2022 m. rezultatai rodo, kad 50 proc. dalyvių renginių naudingumą vertina labai gerai, 48 proc. – gerai. Dalyviams mokymai padėjo įsivertinti savo turimas kompetencijas (62 proc.), aktyviai įsitraukti į mokymosi procesą (32 proc.), užmegzti naujus profesinius kontaktus (4 proc.). PKT programų įgyvendinimas turi teigiamo poveikio pedagogų profesijos bendrųjų kompetencijų plėtotei ir padeda užtikrinti dermę tarp pedagogo tobulėjimo ir ugdymo turinio įgyvendinimo tobulinimo. Be to, rajono mokyklų įsivertinimo duomenys rodo, kad mokytojų ir specialistų profesinis tobulėjimas turėjo įtakos mokinių pasiekimams ir mokyklų *kaip organizacijų* pažangai: savivaldybėje iki 10 % padidėjo olimpiadų, konkursų ir kt. renginių skaičius (palyginti su 2021 m.), iki 30 % išaugo renginių dalyvių skaičius, pasiekta nemažai puikių rezultatų. Taip pat didėjo VBE įvertinimo vidurkiai. Mokyklos, besirengdamos atnaujintam ugdymo turiniui, įtraukiamam ugdymui diegti, veikė kolegialiai, bendradarbiavo tarpusavyje, dalijosi informacija.

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis, siūloma:

- *stiprinti* PKT stebėseną, įvertinant įgyvendintų ilgalaikių PKT programų grįžtamąjį ryšį ir jų veiksmingumą, orientuotą į įgytų pedagogų kompetencijų ir ugdymo kokybės gerinimo dermę;

- siekiant, kad mokymai atlieptų pedagogų poreikius, rekomenduojama *orientuotis* ne tik į mokymų temas ir turinį, bet ir į lektorių profesionalumą.

- papildyti centro interneto svetainės <http://www.kaisiadorysspc.lt/> puslapius (*Konsultavimas* ir kt.) trūkstama informacija.